

Охорона праці на мікропідприємствах

Відповідно до Господарського кодексу України **мікропідприємство** – це підприємство із кількістю працюючих до 10 осіб. В Україні число працюючих людей на мікропідприємствах становить досить значну частину. Щоб колектив будь-якого підприємства працював якісно та плідно, його потрібно правильно організувати, створити відповідні умови праці. Важливий показник правильної організації праці- відсутність виробничого травматизму.

Більша частина порушень правил охорони праці допускається на цих підприємствах не випадково. Якщо у великих компаніях і на підприємствах, створених на базі радянських, служби охорони праці збереглися з минулих часів, то мікропідприємства такого багажу не мають, а їх керівники дізнаються про потребу в дотриманні вимог охорони праці найчастіше вперше під час інспекційних перевірок або під час розслідування нещасних випадків.

Створення системи управління охороною праці підприємства розпочинається вже з вибору виду діяльності та одночасної оцінки можливих ризиків на робочих місцях, що створюються. Керівникові буває важко самому розібратися в складних правових і організаційних питаннях охорони праці, а утримувати не те що службу охорони праці, а навіть спеціаліста з охорони праці, коли в нього працює всього 3-4 співробітники, не по кишені. За рубежом для таких підприємств прийнято звертатися до компаній аутсортингу (передача на постійних засадах і на умовах відповідальності функцій, таких як охорона праці, профільним організаціям), що заощаджує гроші підприємства, а також час керівника на досягнення потрібного результату. На сьогодні аутсортинг починають застосовувати в Україні.

Підхід до оцінки ризиків залежить від структури, сильних\слабких сторін конкретно взятого малого підприємства, виробничого процесу, обладнання, території підприємства, будинків, штату працівників, їх кваліфікації і т.д. Оцінка ризиків дає можливість вчасно внести потрібні корективи для запобігання нещасним випадкам і травматизму працівників. Гнітюче число нещасних випадків трапляється з вини самих працівників через їхню власну неуважність і незадовільне ставлення до правил безпеки праці. І це незважаючи на те, що більша частина травмованих мають високу кваліфікацію та стаж роботи. Тому один з належних заходів зниження виробничих ризиків- організація навчання охороні праці, проведення всіх видів інструктажів. Ці заходи, а також пропаганда безпечних методів роботи формують в працівника чітку психологію щодо дотримання правил безпеки на робочому місці.

Величезною перевагою для мікропідприємств є те, що роботодавець працює в тих же умовах, що й працівник. Є більше шансів вжити заходів щодо зниження або усунення ризиків, оскільки про них роботодавцеві відомо з перших вуст. Ще одна перевага – швидкий процес прийняття рішень роботодавцем.

З іншого боку, мікропідприємства мають свої характерні недоліки в області оцінки ризиків. Роботодавець відповідає за всі завдання: розподіл людських ресурсів, управління виробничим процесом, бухгалтерський облік і так далі. Політика підприємства в галузі охорони та безпеки праці є лише одним з багатьох обов'язків. Іншим недоліком є те, що, як правило, проблеми вирішуються в міру їх виникнення і не розглядаються в перспективі. У деяких

випадках роботодавці вживають заходів лише після нещасного випадку або аварії. Також роботодавці, як правило» проводять оцінку ризиків і будь-які профілактичні заходи безпосередньо на практиці, без ведення офіційної документації (журналів, розпорядчих документів, нормативних актів).

Головний страховий експерт з охорони праці відділення ВД ФССНВ України
у Гайворонському районі

Олександр Загородній